

Parazīts pelējums

Zanda RADZIŅA

Autores foto

Ja mājā iemetās pelējums, mūsu senči šādu māju vienkārši nojauca.

Mūsu dienās ir izdomāti visādi līdzekļi, lai *slimo* namu glābtu.

Tajā pašā laikā pastāv uzskats, ka šo kaiti pilnībā izārstēt nevar, un ir pierādīts, ka tā ir bīstama cilvēka veselībai.

Rīgas Tehniskās universitātes Būvniecības fakultātes docents **Juris Bīršs** savos pētījumos norāda, ka šāda problēma, proti, pelējums uz sienām, griestiem un citām virsmām, kā arī pašās sienās, grīdās un griestos, ir turpat vai visām padomju laika mājām. Nedz arhitekti, nedz celtnieki tad nav rēķinājušies ar vējiem un lietiem, kā arī aukstumu un mitrumu, ko tie nes līdzi.

Pelējuma parādīšanās vērojama divos gadījumos.

1. Ēka ir atjaunota, siltināta no ārpuses, ielikti pakešu logi, taču nav padomāts par ventilāciju. Ar šādu problēmu nāksies sastapties, un jau arī sastopas viens otrs jauno projektu dzīvokļa vai mājas īpašnieks. Ja tiek likti pakešu logi, nevajadzētu žēlot naudu, bet gan izvēlēties tādus, kas piedāvā dažādas ventilācijas iespējas. Ja nu tomēr jau ir par vēlu, tad dzīvoklis regulāri jāvēdina tā, lai gaiss cirkulētu no vienas telpas uz otru.

2. Otrs variants ir bieži sastopams jau minētajās padomju laika

mājās – **mitrums starp paneļu un ķieģeļu šuvēm nokļūst iekšpusē**, un uz dzīvokļu sienām iedzīvotāji ierauga melnus plekus.

Remontu meistars Juris Kulaho ar šo parādību saskāries daudzkārt. Viņš stāsta: „Ja pelēšana ir sākusies, cīnīties ar to ir ļoti grūti. Pastāv speciāli līdzekļi, kas paredzēti pelējuma un sēnītes novēršanai, tomēr to efektivitāte ir ļoti maza, un pēc kāda laika pelējums var parādīties atkal. Vecmodīgs, bet uz laiku efektīvs paņēmieni varētu būt sienu

nogruntēšana ar nedzēstajiem kaļķiem, kas saēd sēnīti, taču arī tas nav brīnumlīdzeklis. Tomēr, ja ir apņemšanās pelējumu novērst, visefektīvāk būtu darīt visu, lai siena tieši no ārpuses vairs nekļūtu mitra – siltināt sienu, apšujot to ar kādu papildmateriālu.”

Meistars norāda – arī pērkot dzīvokli, ir ļoti grūti noteikt, vai pelējuma liga jau nav iemītnājusies mājas sienā. Tomēr, ejot skatīties potenciālo pirkumu, vajadzētu ņemt vērā, ka parasti pelējums veidojas stūros, tāpēc

īpaša uzmanība jāpievērš telpu ārsienu stūriem. Tomēr ne vienmēr, pērkot dzīvokli, saimnieks būs tik godīgs, lai parādītu, ka pārdodamajā dzīvoklī iemieties pelējums. Tikpat labi telpas var būt tikko izremontētas, un nodevīgais melnums stūros – aizkrāsots. Tas parādīsies pēc mēnešiem diviem, trim.

Ko darīt?

Protams, kā jau norādīja speciālisti, ideāli būtu *ārstēt* un vienlaikus siltināt mājas ārsienas. Diemžēl daudzdzīvokļu namos

Nevēdinātās telpās ar laiku rodas nelabvēlīgs mikroklimats, kas var kaitēt gan cilvēka veselībai, gan sienām un mēbelēm, radot uz tām pelējumu.